

(Første Behandling findes i Tidenden Sp. 451 ff.; Udvalgets Betænkning i Tillæg B. Sp. 761 ff.)

Udenfor Betænkningen var der intet Ændringsforslag stillet.

Samtlige Lovforslagets Paragrafer, de stillede Ændringsforslag samt Spørgsmaalet om Sagens Overgang til tredje Behandling fattes under Forhandling under Et.

Ordføreren (Hørup): Jeg tror at ud-tale hele Udvalgets Mening, naar jeg siger, at vi have fundet det Lovforslag, hvis Prøvelse Thinget har overdraget til os, i det Hele vel forberedt. Forslaget er jo oprindeligt et Udbytte af en sagkyndig Kommissions grundige Overveielse og har senere været underkastet Revision i Indenrigsministeriet, hvor det har modtaget ikke faa væsentlige Forbedringer. Derfom jeg skulde indvende Noget imod den Revision, som er foregaaet i Indenrigsministeriet, da vilde jeg sige, at det havde været ønskeligt, om den havde været noget mere energisk i rent formel, redaktionel Henseende. Det lader sig nemlig ikke negte, at Kommissionens Forslag i adskillige Punkter har mere Karakter af en Afhandling og mindre af et Lovbud end i og for sig ønskeligt. Det fremgaar af Kommissionens Betænkning, at dette for en ikke ringe Del skyldes en Bestræbelse, som Kommissionen har havt for at bibeholde de ældre Lovbuds Ord og Sætningsbygning i det nye Forslag, en Bestræbelse, som jeg ikke tror, i og for sig har ført til heldige Resultater. Derfom man havde været mindre varsom paa dette Omraade, er det jo troligt, at Forslaget vilde have havt Udfigt til at fremtræde med en mere heldigt Karakter ogsaa i sproglig Henseende end den, det nu har faaet. Udvalget har paa adskillige Punkter søgt at raade Bod paa de formentlige Mangler, der saaledes foreligge; men, ganske vist, skulde dette have været helt gennemført, vilde det have ført til en Omstrivning af Lovforslaget i større Omfang end den, der virkelig har fundet Sted. Dette er jo imidlertid en Indvendning, som kun kommer i anden Række. Dernæst har Lovforslaget i det andet Thing været undergivet en gennemgaaende og udtømmende Behandling, som Folkethingets Udvalg paa mange Maader har havt Nytte og Veiledning af, idet der i Landsthinget er fremdraget Synspunkter, som dels ere blevne godkendte af Udvalget, dels have givet Anledning til, at Udvalget har taget Spørgsmaal under Overveielse, som maaste ellers ikke vilde have frembudt sig for vor Betragtning. Naar det, uagtet det saaledes maa erkjendes, at Sagen har været særdeles vel forberedt i mange Instanser, dog er blevet Tilfældet, at Udvalget er kommen til at indstille noget over Hundrede Ændringer, skal jeg i faa Henseende strax bemærke,

at en stor Del af disse Ændringer ikke have nogen principiel Betydning. Udvalget har ikke skjønt at stille Ændringsforslag overalt, hvor det har ment, at Lovforslaget derved kunde opnaa en større Brugbarhed og en større Skarphed i Udtrykkene, selv om Sagen i Realiteten ikke havde nogen stor Betydning. En Del af disse Forslag ere ogsaa kun Konsekventer af enkelte andre Hovedforslag, der have sørt med sig, at efterfølgende Paragrafer formelt maatte ændres i Overensstemmelse med Hovedforslagene. Naar Udvalget i sin Helhed, uagtet det jo er et temmelig stort Udvalg, har kunnet finde om disse Forslag, tror jeg, man deri vil finde et Vidnesbyrd om, at der er vist Smødefommen fra alle Sider i Udvalget og Bestræbelse for at bringe det bedst Mulige ud af dette Lovarbejde med Opoffelse og Tilfredsættelse af særlige Instanser, som man overfor Arbejdet i sin Helhed kun har tillagt underordnet Betydning.

Jeg skal nu gaa over til at omtale enkelte af de Hovedpunkter, hvor Udvalget har havt en fra Lovforslaget forskjellig Opfattelse, som er søgt gjort gjældende gennem Ændringer. Den foreliggende Lovgivning om hele dette Æmne er i det Hele af en ret karakteristisk og interessant Beskaffenhed. Dels har den et vist socialistisk Anstrøg, der er grundet i det Fællesskab, som her er tilstede mellem en stor Mængde Lodsseiere om den samme Sag, hvilket fører til, at den enkelte paa mangfoldige Punkter maa bøie sine Interesser under Genhynet til de Andres Interesser. Men endnu mere eiendommelig er den, om jeg saa maa sige, kommunalistiske Karakter, som denne Lovgivning har, idet man saa godt som paa alle Punkter møder Kommunernes Bestyrelser som Repræsentanter for de Interesserede. Det er et eiendommeligt dansk Forhold, og det har sin naturlige historiske Forklaring deri, at man under den Mangfoldighed af Interesser og Interessenter, der her skulle samles til det samme Maal, har sølt Banfelighederne ved at bringe Enighed og Samarbejde tilstede og derfor har søgt et andet Organ, som kunde optræde paa Interessenternes Begne, og man har da fundet dette i Kommunen. Dette er nu Noget, som historisk er givet, og som fremtræder overalt i den gjældende Ret. I og for sig er dette ikke uden Betænkelighed for Interessenterne, det vil vel kunne tænkes og vistnok ogsaa blive Tilfældet, at jo mere Oplysningen og Udviklingen stiger ogsaa paa Landvæsenets Omraade, desmere ville Interessenterne ikke længer føle sig tilfredsstillede ved Kommunernes Formynderskab. Jo mere de blive istand til at tage deres egne Sager i deres egne Hænder, desmindre ville de føle sig tilfredse med paa alle Punkter at være afhængige af Kommunalbestyrelsens gode Villie. Det er imidlertid ikke den Side, tror jeg, som har størst Betænkelighed; nok saamegen Banfelighed kan siges at ligge deri, at de kommunale Be-